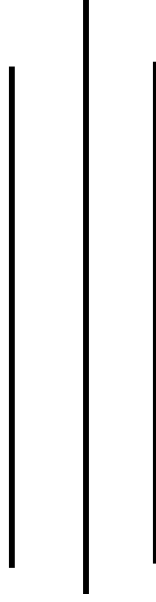

राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन, २०७५

मष्टा गाउँपालिकाका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भातेखोला, बझाङ्ग

राजस्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरु

१	उपाध्यक्ष	श्री भगवतीकुमारी बोहरा	संयोजक
२	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री टेकेन्द्र अधिकारी	सदस्य
३	कार्यपालिका सदस्य	श्री राजेन्द्रबहादुर खड्का	सदस्य
४	कार्यपालिका सदस्य	श्री गीता बोहरा	सदस्य
५	लेखा प्रमुख	श्री ठिन्का द्वाल	सदस्य सचिव

भूमिका

राज्यले आफ्ना नागरिकलाई सेवा सुविधा उपलब्ध गराए बापत तोकेको मात्रामा जनताबाट कर, गैरकरको रूपमा उठाइने रकम नै राजस्व हो । नेपालको संविधानले नेपालमा संघ, प्रदेश र स्थानिय तह गरि तीन तहको सरकार रहने उल्लेख गरे बमोजिम स्थानिय सरकारले पनि आफ्नो क्षेत्र भित्र संविधानले तोकेको दायरामा रहि जनतालाई सेवा सुविधा उपलब्ध गराए बापत गाउँसभाबाट पारित दरमा राजस्व उठाउन पाउन संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । यसै सन्दर्भमा यस कार्यपालिकाबाट राजस्व परामर्श समितिको गठन भई समितिले तदारुकताका साथ आफ्नो काम गरि यस गाउँपालिकाका भित्र राजस्वका श्रोतहरूको पहिचान गरि भविष्यमा कार्ययोजना बनाइ काम गरेमा संकलन हुने राजस्व रकमको अनुमान गरिएको छ । कुनै पनि क्षेत्रमा काम गर्न राजस्व एक अपरिहार्य श्रोत तथा शासन सञ्चालनको मेरुदण्ड, प्राण एवं इन्धनको रूपमा रहेको हुन्छ । राजस्व बिना सरकारले आफ्ना गतिविधि अगाडि बढाउन सक्दैन। सरकारले आफ्ना नागरिकलाई सेवा सुविधा उपलब्ध गराए बापत राजस्व संकलन गर्न पाउने विश्वव्यापी मान्यता रहेको छ। यसैले विश्वव्यापी मान्यता, संवैधानिक व्यवस्था एवं प्रचलित कानून बमोजिम यस गाउँपालिका भित्र राजस्वका क्षेत्रहरूको पहिचान गरि प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । यो प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा आफ्नो अमूल्य सुझाव सल्लाह दिनुहुने यस गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री कर्ण बहादुर कठायतज्यू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । राजस्वका क्षेत्रहरू पहिचानमा सहयोग गर्नुहुने यस गाउँपालिका वडा सचिवज्यूहरू तथा सम्पूर्ण कर्मचारीहरू धन्यवादका पात्रहरू हुनुहुन्छ । यसै गरि राजस्व परामर्श बैठकमा निरन्तर रूपमा राजस्वको बारेमा आफ्नो अमूल्य राय परामर्श दिनुहुने स्थानिय राजस्व विज्ञज्यूहरूलाई धेरै धेरै धन्यवाद व्यक्त गर्दै प्रस्तुत प्रतिवेदन यस गाउँपालिका तथा यस गाउँसभालाई राजस्वको दररेट निर्धारण गर्न तथा राजस्व संकलन गर्ने कार्यमा सहयोग सिद्ध हुनेछ भन्ने विश्वास लिएका छौं ।

धन्यवाद ।

राजस्व परामर्श समिति
मष्टा गाउँपालिका, बझाङ्ग

प्रस्ताव गरिएका करका दायरा तथा दररेटहरू

१	एकीकृत सम्पत्ति कर	
	कर योग्य एकीकृत सम्पत्तिको मूल्य	वार्षिक दर (प्रति लाख रु.)
	५० लाख सम्म	१०१-
	५० लाख देखि १ करोड सम्म	२०१-
	१ करोड देखि २ करोड सम्म	३०१-
	२ करोड देखि ५ करोड सम्म	४०१-
	५ करोड देखि माथि	५०१-

नोट: मूल्याङ्कन रकमलाई रु लाखमा (Round Figure) मा परिवर्तन गरि करको दर निर्धारण गरिने छ।

२	बहाल कर	
	गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका घर, ग्यारेज, पसल, गोदाम, टहरा, छप्पर, कारखाना, उद्योग, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशीक रूपमा बहाल दिएमा घर धनीबाट बहाल रकमको १०% बहाल कर लिइने छ ।	

३	चारकिल्ला प्रमाणित दस्तुर	
	क) १ देखि १०० वर्ग मि. क्षेत्रफलको दस्तुर	५००१-
	ख) १०० वर्ग मि. भन्दा माथि प्रति १०० वर्ग मि. को थप दस्तुर	५०१-

४	घर नक्सा पास सम्बन्धी	
	स्थानिय बजार क्षेत्र	
	मूल सडक छेउ	
	भवन प्रति वर्ग फिटको	४१-
	भवनको तला थप्न प्रति तला	१५००१-
	शाखा सडक	
	भित्रका भवनको प्रति वर्ग फिटको	२.५०१-
	भवनको तला थप्न प्रति तला	७५०१-
	अन्य बस्तीक्षेत्र	
	भवन प्रति वर्ग फिटको	२१-
	भवनको तला थप्न प्रति तला	५००१-

५	योजना निर्माण वा कार्य सम्पन्न सिफारिस	
	क) १ लाख सम्मको लागि	५००१-
	ख) ५ लाख सम्मको लागि	७००१-
	ग) १० लाख सम्मको लागि	१०००१-
	घ) २० लाख सम्मको लागि	२०००१-
	ङ) २० लाख भन्दा माथि प्रति १० लाखको	१०००१-
	च) बैंक खाता सञ्चालन सिफारिस दस्तुर	५००१-

६	संघ संस्था दर्ता सिफारिस	२०००१-
	संघ संस्था नविकरण दस्तुर	१०००१-

७	घरजग्गा मूल्याङ्कन	
	क) विद्यार्थीको लागि (१ करोड भन्दा कमको लागि)	२०००१-
	ख) अन्य व्यक्तिको हकमा प्रति करोड	५०००१-
	ग) २ दुवैको हकमा थप प्रति करोड	१०००१-

८	व्यवसायिक संघ संस्था दर्ता सिफारिस	
	क) तीन लाख रुपैयाँ सम्मको वार्षिक कारोवार गर्ने व्यवसायी	२००१-
	ख) पाँच लाख देखि दश लाख सम्मको वार्षिक कारोवार गर्ने व्यवसायी	५००१-
	ग) दश लाख रुपैयाँ भन्दा माथिको वार्षिक कारोवार गर्ने व्यवसायी	१०००१-

९	व्यवसाय कर दररेट (प्रति वर्ष)	
	१) व्यापारिक वस्तु	
	१.१) सूतीजन्य, ज्वेलरी, भिडियो, क्यासेट रिकर्डर प्लेयरको इलेक्ट्रोनिक व्यापारमा	
	क) खुद्रा व्यापारमा	७५०१-
	ख) थोक व्यापारमा	४०००१-
	१.२) होटल व्यवसाय	
	क) साना चिया होटल	५००१-
	ख) मझौला होटल	७५०१-
	ग) ठूला होटल	१५००१-

१.३) मदिरा व्यवसाय	
क) खुद्रा व्यापारमा	१०००।-
क) थोक व्यापारमा	५०००।-
१.४) कम्प्युटर, विद्युतिय सामान, टेलिभिजन, रेडियो, मोबाइल, कार्पेट, पेट्रोलियम पदार्थ जस्ता वस्तुको व्यापारमा	
क) खुद्रा व्यापारमा	७५०।-
क) थोक व्यापारमा	३०००।-
१.५) भाँडा पसल	
१.६) हार्डवेयर/निर्माण सामग्री पसल	
१.७) कुटानी पिसानी मिल	
१.७.१) पानी घट्ट	
१.७.२) तीन महिना चल्ने पानीघट्ट (३ महिनाको जम्मा)	१५०।-
१.७.३) छ महिना चल्ने पानीघट्ट (६ महिनाको जम्मा)	३००।-
१.७.४) बाह्र महिना चल्ने पानीघट्ट (१२ महिनाको जम्मा)	६००।-
१.८) दैनिक उपभोग्य वस्तु, सुति कपडा, फेन्सी स्टोर आदिको व्यापारमा	
क) खुद्रा व्यापारमा	१०००।-
ख) थोक व्यापारमा	२०००।-
१.९) सवारी साधान विक्रेता	
क) खुद्रा व्यापारमा	१०००।-
ख) थोक व्यापारमा	२०००।-
१.१०) फुटपाथ व्यापारी प्रतिमहिना	
१.११) घुमन्ते व्यापारी प्रतिमहिना	
१.१२) घुमन्ते थोक व्यापारी प्रतिमहिना	
१.१३) सामान ढुवानीकर्ता कम्पनी प्रति वर्ष	

२) विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक कर प्रति वर्ष	
२.१) चिकित्सक	१०००।-
२.२) कविराज	५००।-
२.३) इन्जिनियर	१०००।-
२.४) कानून व्यवसायी	१०००।-
२.५) लेखा परिक्षण	

"क" श्रेणी	१५००१-
"ख" श्रेणी	१०००१-
"ग" श्रेणी	५००१-
२.६) दन्त चिकित्सक	७५०१-
२.७) मेडिकल फार्मसी एग्रीभेट	७५०१-
२.८) बिमा एजेन्ट	५००१-
२.९) अनुसन्धानकर्ता तथा परामर्शदाता	५००१-
२.१०) कम्प्युटर एनालिस्ट तथा प्रोग्रामर	५००१-

३) उत्पादनमूलक उद्योग	
केरा मल, अर्ध प्रशोधित मल, खेर गैर रहेको माल सामान वा अन्य सामान प्रयोग वा प्रशोधन गरि मल सामान उत्पादन गर्ने उद्योग व्यवसायलाई प्रति वर्ष	२०००१-

४) उर्जामूलक	
जलश्रोत, वायु, सौर्यशक्ति, प्राकृतिक तेल, ग्याँस/वायोग्याँस तथा अन्य श्रोतबाट उर्जा पैदा गर्ने उद्योग व्यवसाय प्रति वर्ष	२०००१-

५) कृषि, पशु तथा वनपैदावारजन्य उद्योग प्रति वर्ष	
क) कृषि तर्फ - तरकारी, नर्सरी अन्य फलफूल	२०००१-
ख) पशु तर्फ	२०००१-
ग) वन तर्फ	२५००१-

६) खनिज उद्योग	
खनिज पदार्थ उत्खनन तथा प्रशोधन	१५००१-

७) पर्यटन उद्योग	
पर्यटक आवास, होटेल रिसोर्ट, ट्राभल एजेन्सी, स्कीङ्ग, ग्याइडिङ्ग, वाटर पोनी ट्रेकिङ्ग, पदयात्रा, हट, एयर बलुनिङ्ग, प्यारा सेलिङ्ग, गल्फ कोर्ष पोली, आदि उद्योग व्यवसायमा प्रति वर्ष	२०००१-

८) सेवा उद्योग	
छापाखाना, परामर्श सेवा, चलचित्र व्यवसाय, सार्वजनिक परिवहन व्यवसाय, फोटोग्राफि, भिडियो प्रयोगशाला, केबुलकार सेवा, शीतभण्डार आदि उद्योग व्यवसाय प्रतिवर्ष	२०००।-

९) निर्माण उद्योग	
"क" वर्ग प्रतिवर्ष	५०००।-
"ख" वर्ग प्रतिवर्ष	४०००।-
"ग" वर्ग प्रतिवर्ष	३०००।-
"घ" वर्ग प्रतिवर्ष	२०००।-
सडक, पुल, रोपवे, ट्रल्लिबस, टनेल, फ्याइङ्ग, ब्रिज तथा व्यापारिक एवं आवास कम्प्लेक्सन आदि निर्माण गरि सञ्चालन गर्ने उद्योग व्यवसायमा प्रति वर्ष	५०००।-

१०) सञ्चार सेवा	
क) निजी क्षेत्रको हुलाक सेवा	७५०।-
ख) निजी क्षेत्रको टेलिफोन फ्याक्स फोटोकपी मोबाइल फोन इमेल इन्टरनेट रेडियो पेजिङ्ग आदिमा	७५०।-
ग) कुरियर सेवा	७५०।-
घ) छपाई तथा प्रकाशन	१०००।-
ड) स्टेशनरी/पुस्तकालय	७५०।-
च) एफ.एम रेडियो	२५००।-

११) वित्तिय सेवा	
११.१) नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैंक	
"क" वर्ग बैंक प्रतिवर्ष	५०००।-
"ख" वर्ग बैंक प्रतिवर्ष	४०००।-
"ग" वर्ग वित्तिय संस्थाहरु प्रतिवर्ष	३०००।-
"घ" वर्ग लघुवित्त तथा सहकारी संस्थाहरु प्रतिवर्ष	२०००।-
११.२) आर्थिक कारोबार समेत गर्ने वित्तिय कम्पनी प्रति वर्ष	५०००।-

११.३) वित्तीय कम्पनी शाखा कार्यालय	२०००।-
११.४) वित्तीय कम्पनी प्रतिवर्ष	५०००।-
११.५) विदेशी मुद्रा सटही प्रतिवर्ष	१०००।-
११.६) मनि ट्रान्सफर सेवा प्रतिवर्ष	१५००।-

१२) स्वास्थ्य सेवा (प्रतिवर्ष)	
क) गैर सरकारी अस्पताल	२०००।-
ख) नर्सिङ्ग होम	३०००।-
ग) क्लीनिक ल्याब	१५००।-
घ) मेडिकल	१०००।-

१३) शिक्षा सेवा	
१३.१) निजी क्षेत्रका स्कूल, क्याम्पस	
क) प्रा.वि. स्तर	७५०।-
ख) नि.मा.वि. स्तर	१०००।-
ग) मा.वि. स्तर	१५००।-
घ) क्याम्पस स्तर	२५००।-
१३.२) तालिम तथा अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र	१०००।-
१३.३) टाइपिङ्ग कम्प्युटर प्रशिक्षण तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	२०००।-
१३.४) अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	२५००।-
१३.५) राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१५००।-
१३.६) ट्युसन तथा कोचिङ्ग सेन्टर	१०००।-

१४) मर्मत सम्भार सेवा (प्रतिवर्ष)	
क) हेभी इक्वीपमेन्ट, बस, ट्रक, कार, मोटरसाइकल, मर्मत कारखाना	१५००।-
ख) रेडियो, टि.भी., घडी, प्रेसरकुकर, हिटर, टेलिफोन, सेट, विद्युतिय सामान मर्मत केन्द्र	७५०।-

१५) अन्य सेवा (प्रतिवर्ष)	
क) विज्ञापन सेवा	१०००।-
ख) वैदेशिक रोजगार सेवा	२०००।-

ग) स्वदेशी रोजगार सेवा	१०००१-
घ) सेक्रेटरीयल सेवा	१०००१-
ड) हाउजिङ्ग कम्पनी तथा जग्गा खरिद बिक्री	२५००१-
च) व्युटी पार्लर केश श्रृङ्गार ड्राइ क्लिनर	७५०१-
छ) पशु बधशाला	१०००१-
ज) मासु विक्रेता	७५०१-
झ) पुल हाउस	१०००१-
ञ) खोटो व्यवसायी कम्पनी फर्म	२५००१-
ट) सिसा प्याइउड बिक्रता	१०००१-
ठ) स्टिल दराज काठ फर्निचर बिक्रता	१५००१-
ड) केबल नेटबक्रिङ्ग डि.टि.एच. सेवा	२५००१-
ढ) पार्क पिकनिक स्पट	७५०१-
ण) सिलाइ कटाइ पसल	७५०१-
त) ग्याँस डिलर	१०००१-
थ) ग्रील उद्योग	१५००१-
द) सोलार पसल	१०००१-
ध) आयल स्टोर	२०००१-
न) गिट्टी, ढुङ्गा, बालुवा उद्योग	२५००१-

१०	सिफारिस तथा अन्य सेवा शुल्क	
	क) साधारण व्यक्तिगत सिफारिस दस्तुर	१००१-
	ख) समूह वा संस्थागत सिफारिस दस्तुर	५००१-
	ग) घर बाटो प्रमाणित	५००१-
	घ) जग्गा सम्बन्धी अंशवण्डा नामसारी सिफारिस	५००१-
	ड) मुचुल्का प्रमाणित	५००१-
	च) पञ्चिकरण	
	जन्मदर्ता	१००१-
	मृत्युदर्ता	१००१-
	विवाह दर्ता	१००१-
	बसाइसराई दर्ता	१००१-
	सम्बन्ध विच्छेद	५००१-
	छ) नाता प्रमाणित	२००१-
	ज) नागरिकता सिफारिस	१००१-
	झ) नाबालक परिचयपत्र सिफारिस	१००१-
	ञ) कृषि सिफारिस	२५०१-
	ट) समूह दर्ता	५००१-
	ठ) ठेक्का पट्टा सिफारिस	५०००१-
	ड) मदिरा व्यवसाय सञ्चालन सिफारिस	२५०००१-
	ढ) वैदेशिक प्रयोजनको लागि	
	नाता प्रमाणित	३००१-
	कर चुक्ता सिफारिस	५००१-
	आम्दानी प्रमाणित जम्मा हुन आउने आम्दानीको	०.०५%
	ण) प्रचलित कानून तथा प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमका अन्य सिफारिस वा प्रमाणित	
	संस्थागत	५००१-
	व्यक्तिगत	१००१-
	त) खानेपानी मुहान दर्ता सिफारिस	२५००१-
	थ) विद्युत रोयल्टी (कुल अम्दानीको)	१०%
	द) खानेपानी शुल्क (कुल अम्दानीको)	५%
	ध) वन पैदावार (कुल अम्दानीको)	१०%
न) स्लेट खानी दस्तुर (कुल अम्दानीको)	१०%	

११	विज्ञापन कर	
	गाडीमा सामान बोकी विज्ञापनगर्ने (प्रतिपटक)	१००१-
	स्टल राखी विज्ञापन गर्ने (प्रति दिन)	१००१-
	कन्सर्ट (प्रतिपटक)	१००१-
	तुलव्यानर राखी विज्ञापन (प्रतिपटक)	५०१-
	होडिङ्ग बोर्ड राखि विज्ञापन गर्ने	५००१-
	सञ्चार सम्बन्धित टावर	६०००१-

१२	मनोरन्जन कर	
	सिनेमा घर	५००१-
	भिडियो देखाउने	२००१-
	गीत सङ्गीत पाठशाला	२००१-
	जादुगर, सर्कश	२००१-

१३	वहाल विटौरी शुल्क (प्रति दिन)	
	कृषि तथा पशुजन्य (खाद्य पदार्थ)	२०१-
	कपडाजन्य	५०१-

१४	पार्किङ्ग शुल्क	
	मोटर साइकल	१०१-
	कार, जिप	२०१-
	टेक्टर	३०१-
	बस, ट्रक	४०१-

१५	ट्रेकिङ, बन्जी जम्पिङ्ग, रयाफिटिङ्ग शुल्क	
	ट्रेकिङ (आन्तरिक पर्यटक)	१००१-
	ट्रेकिङ (बाह्य पर्यटक)	१०००१-
	बन्जी जम्पिङ्ग (आन्तरिक पर्यटक)	५००१-
	बन्जी जम्पिङ्ग (बाह्य पर्यटक)	१५००१-
	रयाफिटिङ्ग (आन्तरिक पर्यटक)	२५०१-
	रयाफिटिङ्ग (बाह्य पर्यटक)	१०००१-

१६	पर्यटन शुल्क	
	आन्तरिक पर्यटक	१००१-
	आन्तरिक पर्यटक (विद्यार्थी/बालबालिका/जेष्ठ/नागरिक/अपाङ्ग)	५०१-
	बाह्य पर्यटक	५००१-

१७	जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर	
	पाषणवेद प्रति क्विन्टल	१००१-
	चिराइतो प्रति क्विन्टल	५०१-
	बोजो प्रति क्विन्टल	१००१-
	कटुकि प्रति क्विन्टल	२००१-
	सतुवा प्रति क्विन्टल	५००१-
	घुचि च्याउ, पन्ने च्याउ, अन्य च्याउ जाति प्रति के.जि.	१०१-
	गदाल्नो प्रति के.जि.	१०१-
	लोक्ता, अल्लो प्रति क्विन्टल	१५०१-
	रिठो प्रति क्विन्टल	१५०१-
	सुनाखरी प्रति के.जि.	१०१-
	स्याउ, सुन्तला, ओखर, आरु, केरा आदि प्रति क्विन्टल	१००१-
	कोदो, मकै, फापर, जौ, लोकल चामल प्रति क्विन्टल	१००१-
	दाजजन्य गोडागुडि	१००१-
	कवाडिजन्य सामान प्रति टेक्टर	५०१-
	भेडा, बाखा, खसि, बोका (प्रति गोटा)	१००१-
	भैसि, राँगा (प्रति गोटा)	२००१-
	गाई, गोरु (प्रति गोटा)	१५०१-
	खच्चर(प्रति गोटा सामान ढुवानी वार्षिक)	१००१-
	जनावरको हाडखोर, प्वाँख, छाला, नङ्गा, सिङ, रौं आदि	५००१-
सल्लाको रुखबाट खोटो संकलन कार्य प्रति रुख (प्रति पटक)	२१-	

१८	रुख कटानको कर	
	१ वटा रुख देखि १० वटा रुख सम्म (प्रति रुख)	५०।-
	११ वटा रुख देखि ३० वटा रुख सम्म (प्रति रुख)	७५।-
	३१ वटा रुख देखि ५० वटा रुख सम्म (प्रति रुख)	१००।-
	५१ वटा रुख देखि १०० वटा रुख सम्म (प्रति रुख)	१५०।-
	१०१ वटा रुख देखि ५०० वटा रुख सम्म (प्रति रुख)	२००।-
	५०१ वटा रुख देखि १००० वटा रुख सम्म (प्रति रुख)	२५०।-
	१००० वटा रुख भन्दा माथि (प्रति रुख)	३००।-

आ.व. २०७५।०७६ मा संकलन हुन सक्ने राजश्व

सि.नं.	राजश्व शीर्षक	संकलन हुन सक्ने अनुमानित रकम
१	एकीकृत सम्पत्ति कर	२०००००।-
२	व्यवसाय कर	४००००।-
३	घरजग्गा वहाल कर	१००००।-
४	जडिबुटी कवाडी जीवजन्तु कर	१५०००।-
५	सेवा शुल्क	२००००।-
६	व्यक्तिगत घटना दस्तुर	९००००।-
७	सिफारिस दस्तुर	५५०००।-
८	नाता प्रमाणित	१००००।-
९	अन्य शुल्क	१००००।-
जम्मा		४५००००।-